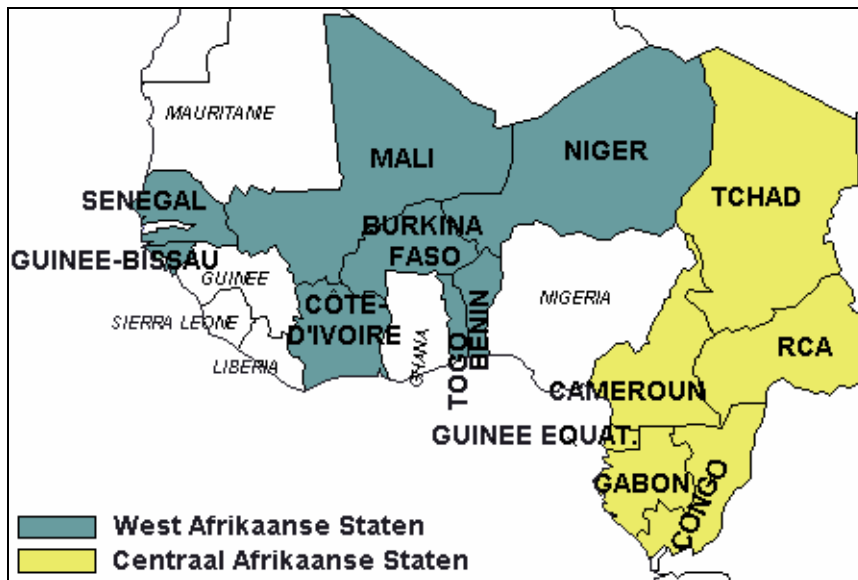

De Afrikaanse CFA-frank

Leopold Verbist

De CFA-frank (spreek uit sefa-frank) is de munteenheid van 14 voormalige voornamelijk Franse kolonies in west- en centraal Afrika sinds 1945. De naam stond vroeger voor “Franc des Colonies Françaises d’Afrique” en tegenwoordig voor “Franc de la Communauté Financière Africaine”. Deze staten zijn:

- de West-Afrikaanse Staten: Benin, Burkina Faso, Ivoorkust, Guinea-Bissau, Mali, Niger, Senegal en Togo, waar de West-Afrikaanse CFA-frank (ISO-code XOF) circuleert, uitgegeven door de BCEAO (Banque Centrale des Etats de l’Afrique de l’Ouest); deze staten vormen samen de West-Afrikaanse Economische en Monetaire Unie (of UEMOA, Union Economique et Monétaire Ouest-Africaine);
- de Centraal-Afrikaanse Staten: Kameroen, de Centraal-Afrikaanse Republiek, Tchaad, Congo (-Brazzaville), Equatoriaal Guinea en Gabon, waar de Centraal-Afrikaanse CFA-frank (ISO-code XAF) circuleert, uitgegeven door de BEAC (Banque des Etats de l’Afrique Centrale); deze staten vormen samen de Economische en Monetaire Gemeenschap van Centraal-Afrika (of CEMAC, Communauté Economique et Monétaire de l’Afrique Centrale).

Ontstaan

De Franse kolonies gegroepeerd in Frans West-Afrika werden alle onafhankelijk in 1960 en werden dan Benin (vroeger Dahomey genoemd), Burkina Faso (vroeger Opper-Volta genoemd), Ivoorkust, Mauritania, Niger, Senegal en Togo. Mauritania verliet de groep in 1973, Mali (vroeger Frans Soedan genoemd) sloot aan in 1984 en Guinea-Bissau (een vroegere Portugese kolonie) in 1994.

De Franse kolonies gegroepeerd in Frans Equatoriaal Afrika werden ook alle onafhankelijk in 1960 en werden dan Congo (-Brazzaville), Tchaad, de Centraal-Afrikaanse Republiek (vroeger Ubangi-Shari genoemd) en Gabon. Kameroen sloot aan in 1973 en Equatoriaal Guinea (een vroegere Spaanse kolonie) in 1984.

De CFA-frank werd gecreëerd op 26 december 1945 met een waarde van 1,7 Franse frank. Hiervoor was de Franse frank er in gebruik. Deze had echter in Frankrijk als gevolg van de Tweede Wereldoorlog onder een aanzienlijke inflatie te lijden. Om de Franse koloniën deze inflatie en toekomstige devaluaties te besparen kregen ze een eigen munteenheid.

Na een devaluatie van de Franse frank op 17 oktober 1948 werd de waarde 2 Franse franken. Met de introductie van de nieuwe Franse frank op 1 januari 1960 werd de CFA-frank 0,02 nieuwe frank waard (1 nieuwe frank was namelijk 100 oude franken waard). Op 12 januari 1994 werd de CFA-frank opnieuw gedevalueerd en was nog maar 0,01 Franse frank waard. Met de komst van de euro werd 1 CFA-frank 0,00152449 euro waard. Omgekeerd is 1 euro dus 655,957 CFA-franken waard.

500 CFA-frank 2005 bimetaal, West-Afrikaanse Staten,
voorzijde: Ashanti-gewicht in de vorm van een vis;
keerzijde: pinda's (boven), cacaovruchten (onder), koffie (links), katoen (rechts)

100 CFA-frank 2006 bimetaal, Centraal-Afrikaanse Staten,
voorzijde: cacaoplant met vruchten

Evaluatie

De huidige waarde van de CFA-frank wordt door veel economen gezien als te hoog en belemmerend voor de economie. De boeren kunnen door de waarde hun producten niet zo makkelijk exporteren. Ook zou de hoge waarde de stedelijke elite bevoordelen die geproduceerde goederen uit het buitenland hierdoor goedkoop kunnen kopen.

Bovendien wordt het door sommigen beschreven als een vorm van neokolonialisme. De CFA-frank is immers gekoppeld aan de euro en dit geeft Europa een aanzienlijke economische en politieke invloed op CFA-landen.

Maar anderzijds heeft de CFA-frank in deze landen gezorgd voor een goede economische stabiliteit. Er is geen enorme inflatie geweest zoals in de ex-Belgische kolonies Congo, Rwanda en Burundi, dank zij een goede monetaire politiek en de koppeling aan de Franse frank en de euro.

Bibliografie

Wikipedia, *CFA-frank*, <http://nl.wikipedia.org/wiki/CFA-frank>

All around Africa, *West African States*, <http://www.wbcc.fsnet.co.uk/af-was.htm>

All around Africa, *Central African States*, <http://www.wbcc.fsnet.co.uk/af-cas.htm>

WorldLingo, *De Afrikaanse frank CFA van het westen*,

http://www.worldlingo.com/ma/enwiki/nl/West_African_CFA_franc

WorldLingo, *Centraalafrikaanse frank CFA*,

http://www.worldlingo.com/ma/enwiki/nl/Central_African_CFA_franc